

OUDIT 3B

Vervangings Assesserings Geleentheid

Desember 2014

EERSTE EKSAMINEERDERS: Ms Rozanne Smith
Ms Belinda Schutte
Ms Seabi Mokoena

Mr Willem Malherbe

TWEEDE EKSAMINEERDER: Prof Ben Marx

TOTALE TYD: 2.5ure
TOTALE PUNTE: 125punte

INSTRUKSIES:

1. Hierdie vraestel bestaan uit elf bladsye. Indien jou vraestel nie al die bladsye bevat nie, steek asseblief jou hand op sodat 'n ander vraestel aan jou verskaf kan word.
2. Beantwoord al die vrae.
3. Bereken die tyd wat jy aan elke vraag sowel as elke deel van die vraag moet spandeer deur die aantal punte met 1.2 te vermenigvuldig. Die antwoord gee vir jou die tyd in minute wat aan elke vraag en deel van die vraag spandeer moet word. Bly by die tydsbeperking, anders gaan jy nie die vraestel in die gegewe tyd voltooi nie.
4. Trek alle (Selfs enkel lyne) oop spasies op jou vraestel dood met 'n pen. Bladsye met oop spasies sal wel gemerk word, maar sal nie in aanmerking wees vir 'n hermerk nie.
5. Geen tippex of potlood mag op die antwoordstelle gebruik word nie. Bladsye wat tippex of potlood bevat sal gemerk word, maar sal nie vir 'n hermerk in aanmerking kom nie.
6. Al die eksamenregulasies van UJ en die beleids dokument vir studente van die Department van Rekeningkunde is voor, gedurende en na die eksamen van toepassing.
7. Die netheid, aanbieding en openbaarmaking van jou antwoorde sal in ag geneem word tydens die merk van jou vraestel.
8. Lees die vrae noukeurig. As daar van jou verlang word om 'n verduideliking te verskaf, moet vol sinne gebruik word.

Vraag 1**(10 Punte)**

Jan Painting is die eienaar van Services (Edms) Bpk. Sy maatskappy spesialiseer in ondersteunings dienste vir rekenkundige firma's. Hy het die vennote by jou firma met die volgende voorlegging genader.

Services (Edms) Bpk kan jou firma help om die kliente basis te vergroot. Services (Edms) Bpk glo hulle sukses lê daarin dat hulle enige en alle kommunikasie metodes gebruik om met potensiele kliente te kommunikeer. Die kommunikasie metodes sluit die volgende in: Telefoon oproepe, e-pos, pos dienste en die stuur van fakse. Services (Edms) Bpk het ook sagteware beskikbaar wat gebruik word om massa boodskappe aan potensiele kliente te stuur.

Die ander vennote wil jou kommentaar hê op Jan se voorstelle aangesien hulle bewus is dat jy die SAIPR Kode van Professionele gedrag baie goed ken en sal weet of die bogenoemde metode om kliente te verwerf geldig is.

Van u word verlang om:		Punte
a)	Skryf 'n brief aan die ander vennote waarin jy die bogenoemde kommunikasie metodes adresseer in terme van die SAIPR Kode van Professionele gedrag.	(9)
Aanbieding Punte 1		

Vraag 2
Deel A

(20 Punte)
(10 Punte)

Dui asseblief die korrekte antwoord met 'n X op die "meervoudige keuse" antwoordblad aan.
Byvoorbeeld:

101	☒ A	☐ B	☐ C	☐ D
------------	---------------------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

1. As deel van 'n maatskappy se borg toekenning program, is 'n interne ouditeur 'n toekenning van aansienlike geldwaarde aangebied deur 'n afdeling in die erkenning van die koste besparing wat die gevolg is van die ouditeur se aanbevelings. Volgens die Internasionale professionele praktyke raamwerk, wat is die mees gepaste optrede wat die ouditeur moet neem?
 - a. Aanvaar die toekenning sedert die diens reeds afgehandel is en die verslag uitgereik is.
 - b. Aanvaar die toekenning onder die voorwaarde dat enige opbrengs aan liefdadigheid gaan.
 - c. Lig die audit bestuur in van die toekenning en vra vir raad of die geskenk aanvaar moet word of nie.
 - d. Moet nie die toekenning aanvaar nie en adviseer die Divisie Bestuurder se hoof.
2. Volgens die Internasionale professionele praktyke raamwerk, moet interne ouditeure oor die volgende vaardighede beskik?
 - I. Interne ouditeure moet menseverhoudings verstaan en vaardig wees in die hantering van mense.
 - II. Interne ouditeure moet in staat wees om die belangrikheid en betekenis van afwykings van goeie sakepraktyke te erken en te evalueer.
 - III. Interne ouditeure moet kundiges oor onderwerpe soos ekonomie, kommersiële reg, belasting, finansies en inligtingstechnologie wees.
 - IV. Interne ouditeure moet vaardig wees in die mondelinge en geskrewe kommunikasie.
 - a. II.
 - b. Slegs I en III.
 - c. Slegs III en IV.
 - d. Slegs I, II en IV.
3. 'n Ouditeur, byna klaar met 'n audit diens, ontdek dat die direkteur van bemerking 'n dobbel gewoonte het. Die dobbel probleem hou nie direk verband met die bestaande diens nie en daar is druk om die huidige diens te voltooi. Die ouditeur neem kennis van die probleem en stuur die inligting aan die hoof uitvoerende audit, maar speel geen verdere opvolg. Die ouditeur se optrede sal:
 - a. Wees in teenstelling met die vereistes van die Instituut van Interne Ouditeure (hierna IIO) se Etiese Kode vir die weerhouding van betekenisvolle inligting.
 - b. Wees in teenstelling met die vereistes van die IIO se Standaard omdat die ouditeur nie behoorlik opgevolg het op die moontlike aanduiding van die bestaan van bedrog nie.
 - c. Nie in teenstelling met die IIO se Kode van Etiek of Standaard nie.
 - d. Beide A en B.
4. Watter van die volgende is die beste rede vir die hoof uitvoerende ouditeur om die raad se strategiese plan in die ontwikkeling van die jaarlikse audit plan te oorweeg?
 - a. Om te verseker dat die interne audit plan die maatskappy se doelwitte ondersteun.

- b. Om te verseker dat die interne oudit plan deur senior bestuur goedgekeur sal word.
 - c. Aanbevelings te maak om die strategiese plan te verbeter.
 - d. Die belangrikheid van die interne ouditfunksie te beklemtoon.
- 5. Die interne ouditfunksie moet bydra tot die organisasie se bestuur proses deur die evaluering van die prosesse waardeur:
 - I. Etiek en waardes bevorder word.
 - II. Effektiewe organisatoriese prestasie bestuur en aanspreeklikheid verseker is.
 - III. Risiko en beheer gekommunikeer word.
 - IV. Aktiwiteite van die eksterne en interne ouditeure en bestuur gekoördineer is.
 - a. Slegs I.
 - b. Slegs IV.
 - c. Slegs II en III.
 - d. I, II, III en IV.
- 6. Watter van die volgende is **nie** 'n verantwoordelikheid van die hoof uitvoerende ouditeur **nie**?
 - a. Die interne ouditfunksie se planne en hulpbron vereistes aan senior bestuur en die raad vir die hersiening en goedkeuring te kommunikeer.
 - b. Te koördineer met ander interne en eksterne verskaffers van oudit en raadgewende dienste om behoorlike dekking te verseker en duplisering te verminder.
 - c. Om toesig oor die instelling, administrasie en assessering van die organisasie se stelsel van risikobestuur proses te oorsien.
 - d. Op te volg of toepaslike bestuur aksies op beduidende gerapporteerde risiko's geneem is.
- 7. Watter van die volgende is toelaatbaar onder die IIO se Kode van Etiek?
 - a. In reaksie op 'n dagvaarding, verskyn 'n ouditeur in 'n hof van die reg en openbaar vertroulike, oudit-verwante inligting wat die ouditeur se organisasie potensieel kan beskadig.
 - b. 'n Ouditeur gebruik oudit-verwante inligting in 'n besluit om voorraad aan te koop wat uitgereik is deur die werkgewer korporasie.
 - c. Nadat 'n werknemer geprys is vir dienste gelewer in 'n onlangse oudit betrokkenheid, aanvaar die ouditeur 'n geskenk vanaf die werknemer.
 - d. 'n Ouditeur het nie beduidende waarnemings oor onwettige aktiwiteit aan die direksie gerapporteer nie, want die bestuur het aangedui dat dit die probleem sou oplos.
- 8. In 'n hersiening van die aankoop van bedrywighede, het 'n ouditeur gevind dat die prosedures wat gevolg is nie in ooreenstemming is met die maatskappy prosedures nie. Maar oudit toetse het getoon dat die prosedure in gebruik 'n toename in die doeltreffendheid en 'n afname in die verwerkingstyd aandui, sonder 'n merkbare afname in kontroles en beheer. Die ouditeur behoort:
 - a. Rapporteer die gebrek aan die nakoming van gedokumenteerte prosedures as 'n operasionele tekort.
 - b. Ontwikkel 'n skedule van die nuwe prosedures en sluit dit in die verslag aan die bestuur.
 - c. Rapporteer die verandering en stel voor dat die verandering in prosedures gedokumenteer word.

- d. Skort die voltooiing van die aanstelling totdat die betrokke klient dokumente van die nuwe prosedures kan voorsien.
9. 'n Hospitaal evalueer die aankoop van sagteware om 'n nuwe koste rekeningkundige stelsel te integreer met sy bestaande finansiële rekeningkundige stelsel. Watter van die volgende beskryf die mees doeltreffende manier vir die interne ouditfunksie om betrokke te wees in die verkryging proses?
 - a. Die interne ouditfunksie beoordeel of prestasie spesifikasies in ooreenstemming is met die hospitaal se behoeftes.
 - b. Die interne ouditfunksie beoordeel of die aansoek ontwerp aan interne ontwikkeling en dokumentasie standaarde voldoen.
 - c. Die interne ouditfunksie bepaal of die prototipe model bekragtig is en hersien dit met die gebruikers voor die produksie gebruik begin.
 - d. Die interne ouditfunksie het geen betrokkeheid aangesien die stelsel reeds ekstern ontwikkel was.
10. 'n Opvolg-oorsig bevind dat 'n beduidende interne beheer swakheid nie reggestel is nie. Die hoof uitvoerende ouditeur (HUO) bespreek hierdie saak met die senior bestuur en is ingelig van die bestuur se bereidwilligheid om die risiko te aanvaar. Die HUO moet:
 - a. Doen niks verder omdat bestuur verantwoordelik is vir die besluit van die gepaste optrede in reaksie op die berigte betrokkeheid waarnemings en aanbevelings.
 - b. Inisieer 'n bedrog ondersoek om vas te stel watter van die werknemers het voordeel geneem uit die interne beheer swakheid.
 - c. Lig senior bestuur in dat die swakheid reggemaak moet word en skeduleer 'n ander opvolg-oorsig.
 - d. Evalueer die redes waarom senior bestuur besluit het om die risiko te aanvaar, en lig die raad van senior bestuur in van die besluit.

Vraag 2
Deel B

(10 Punte)

Salt-N-Pepper (Edms) Bpk is 'n groot logistieke bestuur maatskappy wat spesialiseer in die verspreiding van groot voedselkleinhandelaars se produkte regoor die land. Die voorsitter van die Ouditkomitee het jou gevra om te help met die soektog na Salt-N-Pepper (Edms) Bpk se nuwe hoof uitvoerende ouditeur (hierna HUO). Die menslike hulpbronne-afdeling het al die onderhoude gedoen en het 'n kortlys opgestel. Die voorsitter van die Ouditkomitee het onderhoude met die kandidate op die kortlys gehad en het die lys na selgs 2 kanidate verminder. Hy het jou die besonderhede van die kandidate gestuur om hom te help om die finale aanbeveling aan die res van die ouditkomitee te maak.

1. Jan McKay:	Gekwalifiseerd met 'n B. Inligting Systems graad, cum laude in 2002. 'n Lid van die Instituut van Interne Ouditeure vir tien jaar. Tans een van drie senior lede van Salt-N-Pepper (Edms) Bpk se interne audit-afdeling, hy is goed gerespekteer vir sy besigheid kennis, onafhanklikheid en etiek. Hy het goeie verhoudinge met personeel op alle vlakke.
2. Andy James:	'n Lid van die Instituut van Interne Ouditeure vir 12 jaar. Bedank uit sy vorige rol as die Hoof Uitvoerende Beampte van Pie & Chips (Edms) Bpk 'n nasionale voedsel vervaardiger met 'n aantal van die kleinhandel-afsetpunte) nadat 'n aantal hoogs vertroulike resepte verkry is deur 'n deelnemer. Geen klagte is ooit ingedien teen Andy James nie, maar die gerugte in die bedryf was dat hy verdink word van die dade, maar voldoende bewyse kon nie versamel word voordat hy skielik bedank het nie.

Van u word verlang om:		Punte						
a)	Staaf vir elke kandidaat, of hulle geskik of ongeskik is vir aanstelling in die posisie van HUO van Salt-N-Pepper (Edms) Bpk. Bespreek jou oorwegings om jou besluite te ondersteun. Jou antwoord moet wys dat jy goed ingelig is oor die rol van interne oudit en die eienskappe wat die HUO moet hê. Jou antwoord moet in die volgende formaat wees: <table><tr><th>Geskik / nie geskik</th><th>Oorwegings</th></tr><tr><td>1.</td><td></td></tr><tr><td>2.</td><td></td></tr></table>	Geskik / nie geskik	Oorwegings	1.		2.		(10)
Geskik / nie geskik	Oorwegings							
1.								
2.								

Vraag 3**(30 Punte)**

Greenleef Bpk, 'n verskaffer van IT konsultasie dienste, is op die JEB Sekuriteitebeurs genoteer. Milly Schmilly is die Hoof-Uitvoerende Beampte en een van vier stigterslede van Greanleef Bpk. Die vier tree as die uitvoerende direkteure van Greanleef Bpk op. Milly Schmilly het iets gelees van 'n Kode van Korporatiewe Bestuur vir Suid-Afrika (King III) vereiste vir nie-uitvoerende direkteure. Sy is nie seker wat "nie-uitvoerende direkteur" beteken nie, maar het gevolglik twee direkteure in 'n nie-uitvoerende hoedanigheid aangestel. Die eerste nie-uitvoerende direkteur verteenwoordig Greanleef se grootste kliënt en hy hou 'n aantal direkteurskappe, die ander het nie enige besigheidsbetrokkenheid by Greanleef Bpk nie. Hy het sopas sy BA (Politieke Studies) graad cum laude verwerf en dit is sy eerste aanstelling as direkteur van 'n maatskapy.

By die eerste direkteursvergadering is Milly as die voorsitter van die direksie verkies. Die vier uitvoerende direkteure is aktief by die besigheid betrokke en vergader gereeld. Die direksie het daarom besluit dat hulle alle funksies aan die vier uitvoerende direkteure sal delegeer en slegs sal vergader indien dit nodig is.

Van u word verlang om:		Punte
a)	Greanleef Bpk se voldoening aan die aanbevelings van die Kode van Korporatiewe Bestuur vir Suid-Afrika (King III), soos uit die inligting blyk, te bespreek.	(29)
Aanbieding Punte 1		

Vraag 4**(32 Punte)**

U is 'n ouditvennoot van die ouditfirma Nel, Maseko en Viljoen (hierna NMV). U is huidiglik besig met Star Properties Bpk se 30 September 2014 jaareind oudit. Star Properties Bpk is een van NMV se grootste kliënte en is alreeds 'n klient van die firma vir meer as tien jaar.

Star Properties Bpk besit en bestuur 'n aantal 5-ster hotelle, oorde en wildreservate. Gedurende die huidige jaar was daar geen veranderinge in die direksie van Star Properties Bpk nie. Die uitvoerende direksie van die maatskappy bestaan uit:

- Mnr Cairney
- Me Dirker
- Me Forte
- Me NC Crosby

Gedurende die nasiening van die oudit werkspapiere het u afgekom op die volgende notas wat deur een van die leerlingrekenmeesters, Mr Daniel Epstein, voorberei is:

Maatskappy Naam:	Star Properties Ltd	Jaareinde:	30 September 2014	A2/1
Vorberei deur:	Mr Daniel Epstein	Datum:	18 November 2014	
Nagesien deur:				
Onderwerp:	Aangeleenthede geïdentifiseer gedurende die insameling van ouditbewyse.			

Nasiening van notules van Direksie vergaderings gehou gedurende die huidige jaar:

Aangeleentheid 1:

Gedurende Junie 2014 is 'n besluit geneem deur die direksie om die hoofkantoor kompleks te verkoop. Die billike waarde van die eenaar-geokkupeerde gebou beloop R12.5 miljoen. Die kantoor kompleks sal verkoop word aan Moon Investments (Edms) Bpk vir R12.5 miljoen.

Mnr Epstein het waargeneem dat die netto batewaarde van Star Properties Bpk R20 miljoen is en dat Me NC Crosby 'n aantal besigheidsbelange, insluitend 'n groot belegging (55%) in Moon Investments (Edms) Bpk besit.

Aangeleentheid 2:

Op 15 September 2014 het die direkteure dit goedgekeur dat Mnr Cairney (HUB) 'n lening van R2 miljoen aan Supernova Holdings Bpk verskaf.

Mnr Epstein het vasgestel dat daar 'n aandele uitreiking was aan Supernova Bpk op 25 September 2014 van 500 000 aandele en dat R2 miljoen gedeponeer is in die bankrekening van Star Properties Bpk op die datum as volledige en finale aflossing van die aandeeluitreiking. Die aandele was uitgereik as ten volle betaalde aandele.

Aangeleentheid 3:

Op 20 September 2014 het die direksie die moontlikheid van 'n dividend uitkering in die volgende finansiële jaar bespreek. Die direksie oorweeg 'n dividend uitkering van ongeveer

R1 per aandeel.

Van u word verlang om:		Punte
a)	Bespreek die Maatskappywet 71 van 2008 se vereistes waaraan voldoen moet word ten opsigte van die aksies en besluite geneem in die direksievergaderings.	(31)
Aanbieding Punte 1		

Vraag 5**(18 Punte)**

'n Baie bekende staats maatskappy het aan die einde van hulle huidige finansiële jaar gekom. Die hoof finansiële offisier (hierna HFO) is besig om al die rekenkundige rekords na te gaan wat aan hom voorgelê is deur die rekenkundige personeel. Hierdie rekords bevat alle inligting soos verwag. Na die ondersoek sal die HFO 'n verslag voorberei wat belangrike inligting sal bevat wat ook in die finansiële state ingesluit moet word, voor dit aan die rekenpligtige owerhede voorgelê mag word.

Hy het ook 'n nota gemaak van die direkteure wat nie al hulle vergoeding wil openbaar nie. Omrede hy so 'n goedhartige persoon is, het hy hulle verseker dat slegs die inligting wat openbaar moet word in terme van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (hierna WOFB) in die verslag sal voorkom.

Van u word verlang om 'n verslag aan die HFO te skryf wat die volgende inligting bevat:		Punte
a)	Bespreek die addisionele algemene verantwoordelikhede van die rekenkundige gesag.	(5)
b)	Lys die persone wie se vergoeding openbaar moet word in die finansiële state van 'n publieke maatskappy in terme van die WOFB.	(4)
c)	Lys die spesifieke vergoedings wat openbaar moet word vir alle persone van 'n publieke maatskappy in terme van die WOFB.	(5)
Presiesheid en Interpretasie (4)		

Vraag 6**(15 punte)**

Jou vriendin, Melissa Botha, wil graag haar eie skoonheidsalon open in Feather Brook Estate. Sy is egter nie seker watter proses gevolg moet word om hierdie nuwe besigheid te registreer nie. Sy onthou dat jy B Com Rekeningkunde studeer en tans in jou derde jaar is. Sy het daarom die volgende kwessies met jou bespreek. Melissa wil 'n nuwe beslote korporasie (hierna BK) registreer en dan moontlik die BK omskep in 'n private maatskappy sou die BK suksesvol wees in die toekoms. Sy is egter nie seker of dit moontlik is en watter prosesse en prosedures nodig sou wees vir die omskakeling nie. Melissa beplan om 5 lede in die BK aan te stel, en wil graag 'n ander lid byvoeg in 'n later stadium. Hierdie lid sal ook optree as die rekenpligtige beampte van die BK. Weereens is Melissa nie seker of sy toegelaat sal word om meer lede op 'n later stadium aan te stel nie, en is sy ook nie seker wie sal kwalifiseer as 'n rekeningkundige beampte nie.

Van u word verlang om:		Punte
a)	Stel 'n memorandum aan Melissa Botha waarin jy reageer op die onsekerhede wat sy het in terme van die Beslote Korporasie Wet soos hierbo genoem.	(15)